

NSF AS
v/ Sigmund Waagø

Deres ref

Vår ref

Dato

19/5890-9

8. januar 2024

NSF AS - Svar på klage på avslag på søknad om utviklingstillatelse

Vi viser til klage fra NSF AS (heretter «NSF» eller «klager») 11. juni 2019 på Fiskeridirektoratets avslag 29. mars 2019 på søknad om 12 utviklingstillatelse til konseptet «Green Seafarm», og sakens dokumenter for øvrig.

Fiskeridirektoratet har vurdert klagen, men fant ikke grunn til å omgjøre eller endre sitt vedtak.

Saken ble oversendt Nærings- og fiskeridepartementet for klagebehandling og endelig avgjørelse 16. oktober 2019.

Departementet har kommet til at klagen avslås. Begrunnelse for dette vedtaket følger av punkt 2 nedenfor.

1 Sakens bakgrunn

Om konseptet Green Seafarm

NSF AS søkte 17. november 2017 om 12 utviklingstillatelse til konseptet «Green Seafarm».

Konseptet beskrives som et lukket horisontalt gjennomstrømningsanlegg i stål, med en lengde på 128 meter og diameter på 24 meter. Anlegget skal være delt opp i flere moduler som er adskilt med skott. Modulene skal ha hver sin bestemte funksjon.

Anlegget skal ha et fribord på 6 meter ved stille vannsnivå, og skal holdes flytende ved hjelp av moduler i form av flytetanker i hver ende av anlegget. Den største modulen i

anlegget skal være fisketanken, med et vannvolum på 31 500 m³. Anlegget skal ha en separat slamtank til lagring, og separat fôrflåte.

Fisketanken skal videre være utstyrt med ett eller to skyveskott som skal kunne brukes til trenging. Skyveskottet skal også kunne dele vannvolumet som et tiltak for å redusere sloshing ved ugunstige bølgetilstander. For at dette skal fungere har skyveskottet et vindu som kan dekkes med notpanel ved behov. En travers på skinner skal fungere som opplagring for en roterende anordning med en dødfiskpumpe, et slamsug og en groekost. En oppspent wire skal føre en slamslange fra fisketanken til en depotmodul. Som et tiltak mot rulling og mot krenkning ved vedlikehold skal de to flytetankene være adskilt av et langskips skott. Anlegget kan i tillegg utstyres med en slingrekjøl for økt stabilitet. Platetykkelsen på skroget vil avhenge av den tiltenkte lokalitetens forventede miljølaster. Platetykkelsen vil eksempelvis være 5 mm på en lokalitet med signifikant bølgehøyde på 1 meter.

For en detaljert beskrivelse av konseptet vises til søknaden i sin helhet.

Fiskeridirektoratets avslag

Fiskeridirektoratet avslo søknaden i vedtak 29 mars 2019. Direktoratet vurderte at konseptet ikke innebar noen forbedringer sammenlignet med andre lukkede anlegg under uttesting. Sett hen til den høye terskelen for vilkåret «betydelig innovasjon», jf., laksetildelingsforskriften § 23b (dagens § 6-6 første ledd), kom direktoratet til at dette vilkåret ikke var oppfylt.

Klagen

NSF AS påklaget Fiskeridirektoratets vedtak 11. juni 2019. Klagen besto av et brev fra advokatfirmaet SANDS, et vedlegg med tittelen «Supplerende informasjon til klage i sak 17/17627 Green Seafarm», samt en utredning av egnetheten av materialene Sandwich FRC, HDPE og stål som skrogmateriale i marine konstruksjoner foretatt av INVENTAS AS.

Det fremgår at klagers hovedanførsel er at Green Seafarm oppfyller vurderingskriteriet «betydelig innovasjon» i laksetildelingsforskriften § 6-6. I klagen gjøres også gjeldende:

- Fiskeridirektoratets vedtak av 11. juni 2019 var mangelfullt begrunnet, og følgelig at vedtaket måtte anses som ugyldig.
- Klager har blitt utsatt for usaklig forskjellsbehandling.
- Direktoratet har lagt til grunn en for snever forståelse av «betydelig innovasjon» i sitt vedtak.
- Klager foretar sammenligninger av Green Seafarm mot konseptene «Egget» og «Marine Donut», og anfører at deres konsept innebærer en klar forbedring sammenlignet med disse.

Fiskeridirektoratets klageinnstilling

Fiskeridirektoratet behandlet 14. oktober 2019 saken på nytt, men fant ikke grunn til å endre eller oppheve sitt avslag av 29. mars 2019.

Møte mellom klager og NFD

31. august 2020 ble det avholdt et møte mellom klager og politisk ledelse og embetsverk i NFD. I møtet redegjorde klager for sitt syn på saken. Blant annet forklarte klager hvorfor konseptet Green Seafarm, etter deres syn, oppfyller vilkåret om «betydelig innovasjon».

I forkant av møtet oversendte klager blant annet et dokument med tittelen «*Supplement til klage på vedtak på sak 17/17627 gjort av Fiskeridirektoratet vedrørende søknad på utviklingstillatelse til sjøbasert lukket oppdrettsmerd*», datert 15. juni 2020. I dokumentet redegjør klager blant annet for deres syn på Fiskeridirektoratets avslag og klageinnstilling. På side 2 i dokumentet viser klager til anførselene i klagen og Fiskeridirektoratets klageinnstilling, og skriver at

«Forskjellsbehandling ble behandlet og tilbakevist, og omtales ikke mer her. Det andre punktet, står som skrogmateriale, omhandles videre her og danner hovedpunktet i klagen til Departementet.»

I etterkant av møtet oversendte klager et brev som blant annet redegjør for hovedpunktene i klagen, en sammenligning av Green Seafarm med andre konsepter, samt en redegjørelse for hva som etter klagers syn er unikt med Green Seafarm.

Supplerende informasjon til NFD

NFD mottok 20. april 2022 ytterligere informasjon fra klager. I oversendelsen gjengis en del av saksgangen, samt argumentasjon og anførsler fra klagen. Om anførselene fra klagen og Fiskeridirektoratets behandling av disse, fremgår det på side 10 i den supplerende dokumentasjonen at

«Klagepunktet forskjellig vurderingsgrunnlag for anleggene Marine Donut og Green Seafarm ble kommentert og avvist på en lite konkret måte. Dette punktet forfølges av NSF AS ikke i klagen til Nærings- og fiskeridepartementet [..]»

I tillegg er det vedlagt et dokument som i detalj redegjør for konseptet Green Seafarm opp mot vilkårene «betydelig innovasjon» og «betydelige investeringer». Som i klagen er også analysen av skrogmaterialer til bruk i marine konstruksjoner, foretatt av INVENTAS AS, vedlagt.

2 Departementets vurdering

Departementet kan som klageinstans prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd.

Det rettslige grunnlaget for tildeling av tillatelser til utviklingsformål fremgår av laksetildelingsforskriften. Ifølge formålsbestemmelsen i forskriftens § 6-1 annet ledd skal akvakultur av matfisk til utvikling *"bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode."*

Videre følger det særskilte vilkår for tildeling av tillatelse til utvikling i forskriftens § 6-6. Bestemmelsens første og annet ledd lyder:

"Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere."

Som det fremgår av § 6-6 første ledd, "kan" en søker få tildelt utviklingstillatelser. Hvorvidt en aktør innvilges utviklingstillatelser, beror derfor på en skjønnsmessig, faglig vurdering. Vilkårene "betydelig innovasjon" og "betydelige investeringer" er kumulative, og må derfor begge være oppfylt for at utviklingstillatelser skal kunne tilkjennes.

Det stilles strenge krav for å få tildelt utviklingstillatelser, og listen for å få slik tillatelse ligger høyt.

Departementet vil i det følgende først ta stilling til anførsler om saksbehandlingsfeil. Deretter vil vi vurdere konseptet Green Seafarm opp mot vilkårene for tildeling av utviklingstillatelser.

2.1 Anførsel om at Fiskeridirektoratets vedtak 29. mars 2019 er ugyldig som følge av mangelfull begrunnelse

Klager viser i klagen til at « [...] vi fortsatt er av den oppfatning at Fiskeridirektoratets vedtak har en begrunnelse som er så mangelfull at den ikke oppfyller kravene i forvaltningsloven § 25.» og videre at «Etter vår oppfatning er manglene ved Fiskeridirektoratets begrunnelse så alvorlige at avslagsvedtaket er ugyldig, men dette er en ugyldighet som kan rettes opp i den videre saksbehandling».

I klageinnstillingen 14. oktober 2019 tok Fiskeridirektoratet stilling til denne anførselen, og skrev følgende:

«Forvaltningsloven § 25 fastsetter de krav som stilles til begrunnelsen av et

forvaltningsvedtak. Det skal vises til reglene og de faktiske forhold vedtaket bygger på. Av tredje ledd første punktum følger: «De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes».

Fiskeridirektoratet har i vedtaket vist til og gjengitt innholdet i de sentrale bestemmelsene i laksetildelingsforskriften. På sidene 1-2 i vedtaket har Fiskeridirektoratet gjengitt de sentrale delene av søknaden som vedtaket bygger på. Videre har Fiskeridirektoratet vurdert søknaden opp mot tildelingsvilkårene og gitt en inngående begrunnelse. Fiskeridirektoratets har angitt de hovedhensyn som har vært avgjørende i Fiskeridirektoratets faglige og skjønnsmessige vurdering av om søknaden oppfyller vilkåret om betydelig innovasjon. Vi viser her eksempelvis til oppsummeringen av direktoratets vurdering på side 5 i vedtaket.

Fiskeridirektoratet er kommet til at vedtaket av 29. mars 2019 oppfyller kravene til begrunnelse etter forvaltningsloven § 25.»

Departementet er enig i dette. Etter vårt syn er den begrunnelsen Fiskeridirektoratet ga for avslaget tilstrekkelig sett opp mot kravene til et vedtaks begrunnelse som følger av forvaltningsloven § 25. Følgelig foreligger heller ikke ugyldighet på dette grunnlaget.

2.2 Anførsel om ugyldighet som følge av usaklig forskjellsbehandling

Klager anfører at avslaget innebærer usaklig forskjellsbehandling sammenlignet med andre konsepter som har blitt tildelt utviklingstillatelse, og at den usaklige forskjellsbehandlingen utgjør en ugyldighetsgrunn.

Klager viser særlig til konseptene Egget og Marine Donut, som begge har blitt tildelt utviklingstillatelse. Klager mener at likheten mellom disse konseptene og Green Seafarm må tilsa at Green Seafarm må være gjenstand for samme vurdering, og få innvilget utviklingstillatelse.

I dokument med tittelen «*Supplement til klage på vedtak på sak 17/17627 gjort av Fiskeridirektoratet vedrørende søknad på utviklingstillatelse til sjøbasert lukket oppdrettsmerd*», datert 15. juni 2020, samt i ytterligere supplement til klagen mottatt av NFD 20. april 2022, kommenterer klager anførselen om usaklig forskjellsbehandling. I dokumentet sendt NFD 20. april 2022, skriver klager følgende om anførselen om usaklig forskjellsbehandling:

«Klagepunktet forskjellig vurderingsgrunnlag for anleggene Marine Donut og Green Seafarm ble kommentert og avvist på en lite konkret måte. Dette punktet forfølges av NSF AS ikke i klagen til Nærings- og fiskeridepartementet [...]»

Departementet forstår dette slik at anførselen om usaklig forskjellsbehandling er frafalt. Vi vil derfor ikke foreta en konkret vurdering av usaklig forskjellsbehandling. Vi ønsker likevel å knytte noen generelle kommentarer til denne anførselen.

I klageinnstillingen har Fiskeridirektoratet avvist anførselen om usaklig forskjellsbehandling. Det vises blant annet til at det er «*til dels store variasjoner mellom prosjektene det er søkt om utviklingstillatelser til*» og at «*Fiskeridirektoratets vurdering av hver enkelt søknad må nødvendigvis være konkret*». Departementet er enig i dette. Vi viser i denne forbindelse til at hver søknad om utviklingstillatelser er gjenstand for en faglig vurdering, jf. laksetildelingsforskriften § 6-4.

Vi ønsker også å påpeke at det i de senere år har skjedd en utvikling i næringen, der det er søkt om og gitt tillatelse til flere semi-lukkede og lukkede konsepter. Departementet har i en rekke vedtak slått fast at terskelen for at et semi-lukket eller lukket konsept skal utgjøre «betydelig innovasjon» har blitt høyere som følge av denne utviklingen, og at det skal mer til for at et konsept skal anses for å være tilstrekkelig ulikt andre konsepter, se eksempelvis vårt vedtak 7. november 2019 i saken Osland Havbruk AS, og vårt vedtak 21. januar 2020 i saken Eco Fjord Farming AS.

2.3 Betydelig innovasjon

Klager viser til flere forhold som etter deres syn innebærer at konseptet Green Seafarm innfrir vilkåret til «betydelig innovasjon». I supplerende informasjon til klagen tar klager i kapittel 4 for seg Teknologirådets rapport «*Framtidens lakseoppdrett*» fra 2012, der det er redegjort for åtte parametere som bør legges til grunn for å vurdere egnetheten av en lukket merdkonstruksjon. Klager vurderer Green Seafarm utfra disse åtte parameterne, og foretar samtidig en sammenligning med tilsvarende løsninger for henholdsvis konseptet «Egget» og «Marine Donut». Departementet vil i denne forbindelse presisere at både Fiskeridirektoratet og departementet vurderer søknader om utviklingstillatelser utfra vilkårene i laksetildelingsforskriften og vedtakspraksis.

Departementet vil i det følgende vurdere hvorvidt konseptet Green Seafarm har tilstrekkelig innovasjonshøyde for å oppfylle kriteriet om «betydelig innovasjon». At den aktuelle innovasjonen må være «betydelig», viser at det er en høy terskel for å innfri dette vilkåret. For semi-lukkede og lukkede konsepter stilles det videre, som nevnt i punkt 2.2, høye krav til ulikhet fra andre konsepter.

Vilkåret om «betydelig innovasjon» må ses i sammenheng med formålet bak tillatelsesordningen om å utvikle teknologi «*som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene næringen står overfor*». Dersom et konsept innehar andre og bedre løsninger for disse utfordringene enn eksisterende teknologi eller teknologi under utprøving, vil dette være et argument for at konseptet utgjør «betydelig innovasjon».

Departementet legger til grunn at kjernen i konseptet Green Seafarm er et lukket gjennomstrømningsanlegg med vanninnhenting fra dypet, som kan plasseres på områder som i utgangspunktet er uegnet for ordinær akvakulturvirksomhet, samt system for slambehandling. Departementet anser også dette som konseptets bidrag til å løse næringens miljø- og arealutfordringer. Sett opp mot konvensjonell oppdrett i åpne merder, kan konseptet Green Seafarm etter departementets syn bidra til å løse enkelte av miljø- og arealutfordringene næringen står overfor.

Som Fiskeridirektoratet viser til i avslaget, har det i de senere år vært flere lukkede pilotanlegg under uttesting. I likhet med Green Seafarm, baserer flertallet av disse seg på vanninnhenting under antatt lusenivå, har tette vegger mot ytre miljø, innehar systemer for slambehandling, og skal kunne plasseres på lokaliteter som i utgangspunktet er uegnet for ordinær oppdrett. Etter departementets syn er Green Seafarm sine løsninger for næringens miljø- og arealutfordringer i all hovedsak lik som for andre lukkede anlegg.

Klager anfører at Green Seafarm vil kunne ha bedre arealutnyttelse enn henholdsvis Egget og Marine Donut, ved at Green Seafarm er større, og har kapasitet til et større antall fisk. Det vises til at Green Seafarm vil ha kapasitet på 1580 tonn biomasse per enhet, i motsetning til Egget og Marine donut som vil ha kapasitet på rundt 1000 tonn per enhet.

Departementet er enig med klager i at konseptet Green Seafarm har et større oppdrettsvolum enn flere andre lukkede konsepter under uttesting, og at dette kan indikere en noe bedre arealutnyttelse. Det er imidlertid omsøkt en rekke lukkede konsepter innenfor ordningen med utviklingstillatelse av betydelig størrelse, noe klagers henvisning blant annet til konseptet Marine Donut viser. Etter departementets syn innebærer ikke det større oppdrettsvolumet og potensialet for bedre arealutnyttelse «betydelig innovasjon» i seg selv.

Green Seafarm planlegges konstruert som en seksjonert stålsylinder. Om anleggets utforming som en seksjonert stålsylinder skriver Fiskeridirektoratet i sitt avslag blant annet at *«Dette er en ny anleggsutforming som Fiskeridirektoratet ikke kjenner til fra før.»* Etter departementets syn har imidlertid utformingen av anlegget klare likheter med Lerøy sitt konsept Pipefarm, som ble tildelt utviklingstillatelse i Fiskeridirektoratets vedtak 25. februar 2020. Også dette anlegget er beskrevet som et lukket, rørformet lengdestrømsanlegg med produksjonskammer i midten av konstruksjonen.

På samme måte som andre lukkede anlegg, eksempelvis Marine Donut, innehar Green Seafarm systemer for uttak av dødfisk, slamoppsamlig, skyveskott for trenging og rengjøring av fisketanken. Skyveskottet i Green Seafarm planlegges også benyttet for å dempe sloshing. Selv om det er enkelte ulikheter i hvordan disse systemene er innrettet sammenlignet med andre lukkede konsepter, er det departementets syn at disse ikke skiller seg vesentlig fra tilsvarende systemer i andre sammenlignbare prosjekter. Isolert sett kan departementet derfor ikke se at hverken utformingen eller innretningen av anlegget innebærer «betydelig innovasjon».

I klage og ettersendt dokumentasjon er det utførlig redegjort for fordelene ved konseptets bruk av stål som skrogmateriale. I ettersendt dokumentasjon til NFD datert 15. juni 2020 vises det til at stål som skrogmateriale «[...] danner hovedpunktet i klagen til Departementet». I klagen er også lagt ved en rapport utarbeidet av INVENTAS AS, der egnetheten til konstruksjonsmaterialene HDPE, Sandwich og stål sammenlignes. Bakgrunnen for sammenligningen er at Marine Donut ble prosjektert bygget i HDPE, mens Egget ble prosjektert bygget med et Sandwich-materiale.

Departementet er enig med klager i at stål fremstår som et egnet konstruksjonsmateriale for marine konstruksjoner av det omfang som her planlegges. Prosjektering med stål som konstruksjonsmateriale er imidlertid ingen nyhet i seg selv for lukkede oppdrettsanlegg. Som klager blant annet viser til, søkte Marine Harvest i 2018 om å bytte konstruksjonsmateriale fra Sandwich FRC til stål, blant annet under henvisning til at sistnevnte materiale ville gjøre konseptet mer praktisk gjennomførbart. Vi viser også til Fiskeridirektoratets vedtak i saken Marad Norway AS 15. februar 2019, der det lukkede smultring-formede konseptet Torus Seafarm var planlagt konstruert i stål.

Klager hevder også at Green Seafarms konstruksjon i stål vil innebære en lavere rømmingsrisiko enn for konseptene Egget og Marine Donut. Det vises til at konsekvensene ved sammenstøt mellom brønnbåt, andre båter og merd vil utgjøre en større risiko for brekkasje og havari for de materialene Egget og Marine Donut konstrueres i. Etter det departementet erfarer fra rapporterte rømminger fra lukkede anlegg i sjø, er det imidlertid andre hendelser enn påkjørsel/kollisjon som har vært den dominerende årsaken. Derimot har det vært rapportert at fisk har kommet seg ut via inntak- og utløpsrør og gjennom rist som har sviktet. Doble sikringsbarrierer på inntak- og utløpsrør vil derfor være av betydning for rømmingssikkerheten. Departementet bemerker i denne forbindelse at Marine Donut ifølge søknad og tilsagn skal inneha doble barrierer. Departementet kan ikke se at bruken av stål som konstruksjonsmateriale vil utgjøre en særlig forbedring med tanke på rømmingsrisiko. Bruken av stål som konstruksjonsmateriale utgjør heller ikke «betydelig innovasjon» i seg selv.

Klager viser også til at det er dokumentert gjennom analyser at Green Seafarm vil kunne operere i farvann med bølgehøyder opp til $H_s=4$. Til sammenligning viser klager at Egget og Marine Donut vil kunne operere i bølgehøyder på mellom $H_s=2.5-3$. Klager påpeker likevel at man først vil prøve Green Seafarm tilpasset bølgehøyder opp til $H_s=3$, da det ble vurdert at det ikke vil være praktisk gjennomførbart å dimensjonere anlegget for $H_s=4$. I både søknad og ettersendt dokumentasjon beskrives Green Seafarm for øvrig som et anlegg som kan operere i bølgehøyder inntil $H_s=3$. Departementet legger derfor til grunn at Green Seafarm på det nåværende tidspunkt er planlagt dimensjonert for tilsvarende bølgehøyder som henholdsvis Egget og Marine Donut.

Departementet legger til at hverken Egget, Marine Donut eller Green Seafarm planlegges lokalisert på særlig eksponerte lokaliteter. For alle tre konsepter er videre en sentral del av konseptenes bidrag til næringens miljø- og arealutfordringer at anleggene skal kunne

plasseres i områder som i dag er uegnet for ordinær akvakulturvirksomhet, eksempelvis i fjorder og kystnære strøk med begrenset bølgehøyde og beskjeden strøm.

Klager anfører at Green Seafarm innehar bedre løsninger enn andre lukkede konsepter for fiskevelferd og kontroll på lakselus. I likhet med en rekke andre semi-lukkede og lukkede konsepter, skal Green Seafarm hente inn vann fra et dyp som er antatt lusefritt. Det fremgår også at man som ledd i utprøvningsfasen vil prøve ut noen anlegg med og uten lusefilter, og klager trekker frem bruken av lusefilter som et potensielt innovativt element ved anlegget. Departementet er ikke enig i at bruk av lusefilter i dette anlegget vil innebære innovasjon. Departementet er kjent med at bruk av lusefilter på vanninntaket er vurdert også i andre lukkede anlegg. Som klager også selv påpeker, er det flere utfordringer forbundet med bruk av slike filtre. I andre lukkede konsepter som har blitt tildelt utviklingstillatelser, er vanninnhentingen planlagt med variabel inntaksdybde. Dette gjelder eksempelvis for Marine Donut og Lerøys Pipefarm. Etter departementets syn er dette antakelig en bedre løsning enn klagers planlagte inntaksdybde på 18 meter og mulighet for lusefilter. Ved variabelt vanninntak vil en kunne senke inntaket dersom det for eksempel oppdages lus, alger eller maneter, og samtidig unngå problematikken med tetting av et eventuelt lusefilter, som kan få alvorlige følger for fiskevelferden.

Klager viser til at vannet i fisketanken til Green Seafarm vil ha større utskiftingshastighet enn konseptene Egget og Marine Donut, og at dette utgjør en fordel ved at det er sannsynlig at lus og sykdomspatogen vil strømme ut igjen uten å påvirke fisken. Tilsvarende poeng gjøres for konsentrasjonen av CO₂, ammoniakk og andre nitrøse stoffer. Departementet er enig med klager at det er hensiktsmessig å sikre god gjennomstrømming for vannet i fisketanken, og at dette er viktig for fiskevelferden. At Green Seafarm planlegges med raskere gjennomstrømming av vannet enn andre konsepter innebærer likevel ikke «betydelig innovasjon» i seg selv.

Klager anfører at Green Seafarm vil ha bedre løsninger for en eventuell driftsstans enn sammenlignbare konsepter. Det vises blant annet til at Egget og Marine Donut må belage seg på oksygenering, og at disse konseptene innehar to pumper, mens Green Seafarm planlegges med ni. Klager trekker også frem betydningen av muligheten for å rense og skifte inntaksfiltrene. Departementet påpeker at driftssikkerhet og gode rutiner ved systemsvikt og uforutsette hendelser er grunnleggende forutsetninger for i det hele tatt å kunne drive akvakultur, og det er angitt regler for dette i henholdsvis akvakulturdriftsforskriften og IK-akvakulturforskriften. Det har etter departementets syn ingen betydning for vurderingen av «betydelig innovasjon» at dette potensielt kan gjøres på en annen eller bedre måte enn andre.

2.3.1 Helhetsvurdering

Departementet kan ikke se at noen av konseptets bestanddeler, hver for seg eller samlet, «skiller seg vesentlig fra tidligere kunnskap eller teknologi på akvakurområdet», jf. laksetildelingsforskriften § 6-6 (2). Som vist i gjennomgangen i punkt 2.3, er det departementets vurdering at de ulike delene og løsningene konseptet består av i all

hovedsak er like eller tilnærmet like eksisterende løsninger for lukkede anlegg under uttesting. At Green Seafarm på enkelte punkter skiller seg noe fra andre anlegg hva gjelder materialvalg, størrelse og innretning er ikke tilstrekkelig til at Green Seafarm innebærer «betydelig innovasjon». Vi viser i denne forbindelse også til den høye terskelen for tildeling av utviklingstillatelser generelt, samt den høye terskelen for «betydelig innovasjon» som særlig gjelder for lukkede og semi-lukkede konsepter.

Departementet har etter en helhetsvurdering kommet til at vilkåret om «betydelig innovasjon» ikke er oppfylt for konseptet Green Seafarm.

Da vi har konkludert med at vilkåret «betydelig innovasjon» ikke er oppfylt, vil vi ikke foreta en vurdering av hvorvidt konseptet innfrir de øvrige vilkår for tildeling av utviklingstillatelser.

3 Vedtak

Klagen avslås. Fiskeridirektoratets avslag av 29. mars 2019 opprettholdes.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Mulig søksmål om hvorvidt vedtaket er gyldig, eller krav om erstatning som følge av vedtaket må tas ut innen seks måneder fra det tidspunkt vedtaket er mottatt, jf. laksetildelingsforskriften § 6-15.

Med hilsen

Yngve Torgersen
ekspedisjonssjef

Kjersti Vartdal
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer